

ТЕОРИЈА ПЛАНИРАЊА: ПРИЛОГ КРИТИЧКОМ МИШЉЕЊУ У АРХИТЕКТУРИ

Аутор: др Марија Маруна

Издавач: Универзитет у Београду – Архитектонски факултет, 2019.

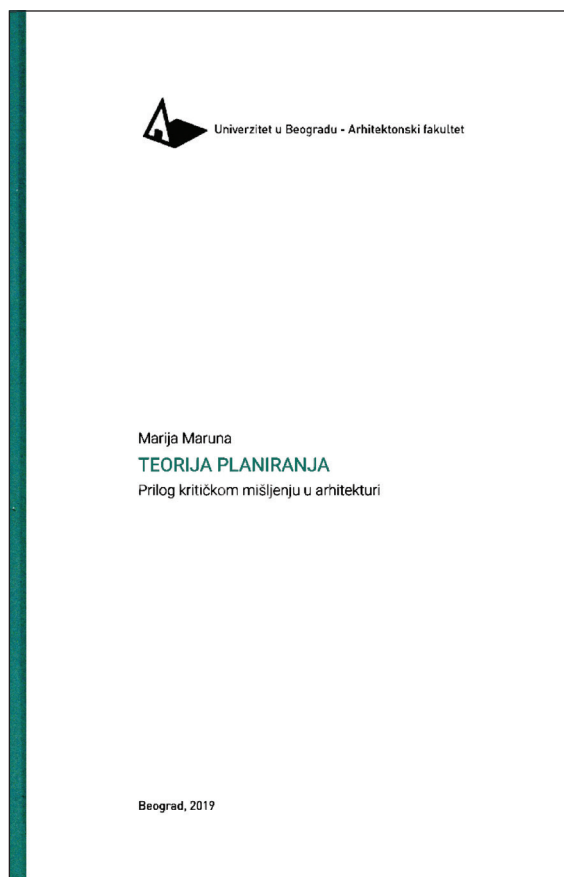
Уџбеник *Теорија планирања: прилог критичком мишљењу у архитектури*, аутора др Марије Маруне, редовног професора Универзитета у Београду – Архитектонског факултета, намењен је студентима мастер академских студија заинтересованим за област урбанизма и посебно теорију планирања.

Уџбеник је подељен у три целине.

У уводном делу уџбеника наводе се опште информације о предмету Теорија планирања на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, представљају се његова структура и садржај, као и промене током акредитационих циклуса различитих студијских програма на факултету. Посебно се појашњавају разлози за конципирање специфичне структуре уџбеника и наглашава се важност креирања посебног педагошког модела у односу на жељене исходе учења.

У другом делу уџбеника приказује се и образлаже примењени наставни модел на предмету. Кроз призму ширег педагошког приступа, појашњава се веза савремених концепата и приступа високом образовању са друштвено-економским контекстом Србије и темама од значаја за образовање стручњака у домену просторног развоја. Потом се разматра питање сврхе предмета у контексту знања и способности будућих професионалаца и образлаже важност компетенције критичког промишљања, као веома значајне, како у домену савремених захтева за образовањем, тако и у домену захтева професије у Србији. Посебна пажња се посвећује важности избора адекватних наставних метода у односу на жељене исходе учења и очекиване компетенције.

У трећем делу уџбеника детаљно се приказују наставне јединице према описаном педагошком приступу. Прво се приказују структура наставе и модели рада у оквиру појединачних наставних јединица. Потом се на детаљан начин представљају: садржај наставних јединица, што укључује основне теме из домена теорије планирања, примењене наставне активности, као и инструкције за рад са пратећим примерима.

Структура уџбеника на несвакидашњи начин гради сазнајни оквир неопходан за разумевање изузетно комплексне материје просторног и урбанистичког планирања и процеса производње простора.

Као посебан квалитет се издваја смелост у повезивању садржаја наставе са педагошким приступом. Иако је ова форма уџбеника неуобичајена, она доприноси разумевању концепта наставе и примењених метода. Посвећеност развоју педагошког приступа у оквиру области просторног развоја најпре представља допринос унапређењу домена високог образовања за архитектонску и планерску професију, а уједно и занимљив допринос у домену педагогије.

Поред тога, садржај уџбеника је проверен у раду са студентима кроз више генерација. Овај аспект уџбеника је посебно значајан јер потврђује ваљаност развијеног педагошког приступа и оправдава његову иновативност. Квалитетни резултати студентског рада, који чине интегрални део уџбеника, могу се разумети двојачко. Као прво, кроз конкретне примере илуструју разумевање датих инструкција и постигнутих исхода учења. Као друго, приказани у свом изворном облику, резултати истраживања по димензионисаним корацима представљају информациону основу за даље критичко размишљање и професионалну рефлексију.

Уџбеник је, такође, усклађен са савременим токовима високог образовања. Уџбеник прати најновије светске препоруке за унапређење високог образовања које су усмерене ка успостављању нових приступа који превазилазе академске традиције и трагају за моделима који подстичу рефлексивне процесе учења. Ови приступи су оријентисани ка развоју адекватних академских вештина и

јачању способности појединаца за суочавање са изазовима у будућности.

Материја уџбеника и развијени педагошки приступ се ослањају на искуства и препоруке светских ауторитета у домену високог образовања из области теорије планирања. Суштинско питање које се разматра у овим академским круговима се тиче проблема приближавања сложене материје из домена теорије планирања будућим практичарима и изградње њиховог поверења у сврсисходност тих знања за рад у пракси. Иновативни приступи у реализацији наставе представљају главни правац који се заговара, што је свакако квалитет који је у овом уџбенику постигнут.

Важно је напоменути и да је професионални квалитет уџбеника препознат од стране Удружења урбаниста Србије доделом Прве награде на 29. Међународном салону урбанизма.

др Дејан Филиповић, редовни професор
Географски факултет, Универзитет у Београду

